

Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки
Бібліотека

*Генії пензля : Художники України – ювіляри 2016 р.
Вип. 10*

Леопольд Левицький
(1906–1973)

*Персональна бібліографічна пам'ятка
до 110-річчя від дня народження*

ЛУЦЬК – 2016

Леопольд Іванович Левицький – багатогранний митець: графік, живописець, скульптор. Він увійшов в історію українського мистецтва передусім як неперевершений майстер естампної графіки. Творчий спадок художника налічує понад 6500 творів.

Вільно володіючи багатьма техніками, він уже на початку мистецького шляху створив високохудожні роботи. Більшість його ранніх творів загинула у роки воєнного лихоліття. Надбанням України залишилися твори пізнішого періоду. Творчість Л. Левицького як історичної мистецької постаті увібрала в себе яскраві мистецькі характеристики свого часу та культурно-мистецького життя Галичини 30 – 70-х рр. ХХ ст.

Народився Л. Левицький народився 7 серпня 1906 року в сім'ї сільського коваля-слюсаря в селі Бурдяківці на Тернопільщині. Згодом сім'я переїхала до міста Чорткова, де Леопольд навчався у гімназії. Там і виявилися його малярські здібності. Проте батько бажав бачити сина адвокатом, тому й відправив його 1928 року вчитися до Ягеллонського університету в Кракові. Проте син наполягає на своєму й вступає до Краківської академії красних мистецтв. Тільки мати, проста селянка, без докорів зустріла вибір сина стати художником.

Спочатку він вчився в групі відомого польського скульптора Ксаверія Дуніковського. Та після некоректного зауваження професора щодо його незавершеної роботи на одному із занять Леопольд Левицький перейшов вчитися на графіку. У 1930–1931 роках перебував у Парижі.

Під час навчання Л. Левицький захоплюється лівими авангардовими ідеями, входить до складу "Краківської групи". В 1932 року з одностумцями організував виставку, яка через свою соціальну спрямованість і гостру тематику творів («Павук», «Тюрма», «Боротьба робітників з поліцією») не сподобалася владі і була закрита. Леопольда на чотири місяці ув'язнили, а згодом виключили з Академії.

У тридцятих роках за ним і таємно, і явно наглядала поліція, польська влада його саджала в тюрму.

Повернувшись до Чорткова, Левицький очолив у Чорткові міську раду. Проте він був передусім художником. Левицький бере активну участь в мистецькому житті краю, багато виставляється, працює у пресі, зрештою утверджується на посаді художника-декоратора в будинку офіцерів.

Війна загнала майстра в далеку еміграцію. У Центральній Азії, в містечку Кара-Дарія поблизу Самарканду Левицький працює вчителем малювання. Але невдовзі мусив одягати військову форму, хоча, зважаючи на стан здоров'я, служив у допоміжних військах.

1946 року оселився у Львові. Помер Леопольд Левицький 14 травня 1973 р., як і належить митцеві, за роботою в майстерні. Похований у Львові, на Личаківському цвинтарі.

Леопольд Левицький більше відомий у Польщі, ніж в Україні. Він був чудовим графіком, його твори є в багатьох європейських збірках. Поляки пишаються ним і вважають його засновником авангардного напрямку польського мистецтва.

Використані і рекомендовані бібліографічні джерела:

1. Бесага М. Діалогічна природа творчості Леопольда Левицького / М. Бесага // Мистецтвознавчий автограф : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Львів. нац. акад. мистецтв ; [редкол.: Г. Г. Стельмащук та ін.]. - Львів, 2010. - Вип. 4/5. - С. 81-87. - Бібліогр.: с. 86-87.

85я54
М 65
2. Бесага М. Естетика соцреалізму у творчості Леопольда Левицького / М. Бесага // Мистецтвознавчий автограф : зб. наук. пр. каф. історії і теорії мистецтв ЛНАМ / Львів. нац. акад. мистецтв ; голов. ред Г. Г. Стельмащук. - Львів, 2007. - Вип. 2. - С. 121-127. - Бібліогр.: 7 назв.

85я54
М 65
3. Бесага М. Я. Творчість Леопольда Левицького у контексті зовнішньокультурних діалогів українського мистецтва 30–70-х років ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.05 / Бесага М. Я. ; Львів. нац. акад. мистецтв. – Львів, 2009. – 19 с.

17.00.05
Б 83
4. Джума Г. Він мав два таланти: художника і людини [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Г. Джума ; розмовляв І. Чорновол // Львів. газ. – 2006. – № 145. – Режим доступу: <http://lvgazeta.info/articles2006081117521.html> (дата звернення: 30.06.16). – Назва з екрана.
5. Джума Г. Художньо-меморіальний музей Леопольда Левицького [Електронний ресурс] / Г. Джума // Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького : сайт. – Електрон. дані. – [Львів], 2009– .– Режим доступу: http://www.mankurty.com/sven/?page_id=421 (дата звернення: 30.06.16). – Назва з екрана.
6. Іванишин Н. М. Графіка Леопольда Левицького 1960–1970-х рр. (витоки форми та концептуальні пошуки) [Електронний ресурс] / Н. М. Іванишин // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архітектура. – Харків, 2014. - № 1. - С. 63-67. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2014_1_13 (дата звернення: 29.06.16). – Назва з екрана.
7. Левицький Леопольд Іванович // Митці України : енциклопед. довід. / упоряд.: М. Г. Лабінський, В. С. Мурза ; за ред. А. В. Кудрицького. - Київ, 1992. – С. 354.

63.3(4УКР)я2
М 67
8. Петренко М. Леопольд Левицький: підсвідомий колорит свідомого [Електронний ресурс] / М. Петренко // Zaxid.net. – 2011. – 19 серп. – Режим доступу: <http://bit.ly/296R3kh> (дата звернення: 30.06.16). – Назва з екрана.
9. Якущенко Г. Я. Леопольд Іванович Левицький : нарис про художника / Г. Я. Якущенко. - Київ : Мистецтво, 1969. - 72 с.

Леопольд Левицький (1906-1973) [Електронний ресурс] : персон. бібліогр. пам'ятка до 150-річчя від дня народж. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Луцьк, 2016. – Бібліогр.: 9 назв. – (Генії пензля : Художники України - ювіляри 2016 р. ; вип. 10).

Подано біографічні відомості про українського художника Л. Левицького та бібліографічні матеріали про життєвий і творчий шлях митця.

ББК 85.14я1